

på de spørgsmål under alle omstændigheder kan være interessante.

Det andet, som er blevet klart, er, at der ikke er nogen som helst planer – ikke nogen som helst planer fra nogen som helst! – for en opfølgning af et flyangreb, som kan sikre nødhjælpen. Det, der ligger i kortene, er, at først er der flyangreb delt på tre faser. Hvis det hjælper, er der dernæst planer for eller diskussion om, hvordan man kan indsætte en fredsbevarende landstyrke. Hvis flyangrebene ikke hjælper, er der ingen planer for, hvad der skal ske. Ingen planer for, hvad der skal ske!

Jeg vil citere forsvarsministeren i dag i Aktuelt. Forsvarsministeren udtaler i hvert fald ifølgende citatet, der selvfølgelig kan være forkert: »NATO har ikke taget stilling til, hvad man vil gøre, hvis man dumper og det ikke fører til en løsning. Det skulle der måske nok være en planlægning for, men omvendt mener jeg ikke, det er en forudsætning.«

Det sidste, om det er en forudsætning, kan selvfølgelig diskuteres, og forsvarsministeren har selvfølgelig ret til at have sin holdning. Men det korte af det lange er, at vi risikerer altså at sende flystyrker af sted i tre bølger uden noget resultat og frem for alt, hvad der er meget værre, uden at vide, hvad vi skal gøre, når det viser sig, der ikke kommer noget resultat – og så snakker man om risikoen for, at Milosevic skal sidde og grine til sidst. Jeg må indrømme, at den risiko vil virkelig være stor i den situation, hvor han ikke retter sig efter et flyangreb, og hvor man så ikke ved, hvad man skal gøre efterfølgende. Det, der er problemet, er selvfølgelig, at flyangreb ikke i sig selv sikrer nødhjælpen. Man kan ikke æde bomber, som det er blevet sagt.

Det andet problem er, at flyangreb skal føre til, at nødhjælpsarbejdet i modsætning til at blive forstærket bliver formindsket. Jeg vil godt citere Anders Ladekarl fra Dansk Flygtningehjælps internationale afdeling, som har sagt: »Hvis NATO kun vil bombe for at afhjælpe en humanitær katastrofe, er det ikke til megen nytte. Så tvinger man de humanitære organisationer ud af Kosovo og giver frit spil til serberne. Det er det, der er problemet.«

Da man ikke har en plan for, hvad man vil gøre, hvis bombardementerne ikke lykkes, giver man serberne frit spil i Kosovo og prisgiver den kosovoalbanske befolkning til den reaktion, som kommer fra de serbiske nationalister, og når vi husker Srebrenica, når vi husker Gorad-

ze, når vi husker Sarajevo, så ved vi, at den reaktion, den bliver ikke munter.

Man kan sagtens forestille sig, at disse flyangreb bliver meget langstrakte, for på kort sigt kan flyangreb ikke i sig selv hurtigt afgøre en konflikt. Hvis vi tager spørgsmålet om Irak, er det jo interessant, at der skulle mange og lange bombardementer til, før det for alvor fik en effekt. Det spørgsmål, som så er interessant i den forbindelse, er, om der er tid til det.

Vi har tidligere fået oplysninger, og jeg går ud fra, at de oplysninger er rigtige, om, at vinteren i Kosovo begynder inden for 14 dage. Det vil sige, at vi står med det problem, at den aktion, som igangsættes, skal virke inden for 14 dage, for hvis den ikke virker inden for 14 dage eller noget i den retning, begynder alle de effekter, vi ville undgå, at træde i kraft, og der er altså intet, der tyder på, at den vil det.

Kan man så ikke forestille sig, at under nogle omstændigheder vil flyangrebene hjælpe? Jo, der er én mulighed. Der er den mulighed, sådan som det også var tilfældet i sin tid med Bosnien, at Milosevic egentlig gerne vil have de flyangreb, fordi han kan brug flyangreb eller trusler om flyangreb mod sin højrefløj, mod sin mest nationalistiske fløj, og dermed tvinge den på plads og til at gøre nogle indrømmelser. Det er den eneste effekt, flyangrebene eller truslen om dem vil have, men det er det, man hænger det hele op på.

Det tredje, som er blevet klart i den debat, vi har haft i går og i nat, er, at der fra det flertal, som sender soldater af sted, ikke er nogen som helst støtte til det kosovoalbanske folks ret til selvbestemmelse.

Folk rundt omkring i verden skal have ret til selvbestemmelse. I nogle af de svar, vi har fået, lægges der oven i købet op til fra Udenrigsministeriet, at Montenegro skal have ret til selvbestemmelse, men den ret må den kosovoalbanske befolkning af en eller anden uransagelig grund ikke få. Det synes vi er meget problematisk, og vi vil da godt sige, at når vi ser på de erfaringer, der er fra Bosnien, med placeringen af en stor styrke, vil det ønske fra Vestens side om, at kosovoalbanerne ikke skal have ret til selvbestemmelse, også blive tvunget igennem af den styrke.

Jeg vil bare minde om, hvordan den styrke, som er i Bosnien, har blandet sig i bosnisk politik og bl.a. i den serbiske del har lagt sin vægt i skålen for Biljana Plavsic, tidligere supernationalist, nu sådan lidt mere softnationalist, og på